הלכה · משנה תורה · מפרשים · מגדל עוז · ספר זמנים

מגדל עוז על משנה תורה, הלכות קידוש החודש

רבנו שם טוב אבן גאון

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מגדל עוז על משנה תורה, הלכות קידוש החודש

רבנו שם טוב אבן גאון

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מגדל-עוז-על-משנה-תורה-הלכות-קידוש-החודש/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ו 4
פרק ב 4
הלכה א 4
הלכה ב 4
הלכה י 4
פרק ג 4
הלכה א 4
הלכה ז 5
הלכה י 5
הלכה יד 5
פרק ד 5
הלכה א 5
הלכה יד 5
פרק ה 5
הלכה א 5
הלכה ט 5
פרק ו 6
הלכה א 6
הלכה ד 6
פרק ז 6
הלכה א 6
פרק ח 6
הלכה א 6
הלכה ה 6
הלכה ז 6
פרק ט 7
הלכה א 7
פרק י 7
הלכה א 7
פרק יא 7
הלכה א 7
פרק יז 7
הלכה א 7
הלכה יז 7
הלכה כג 7
פרק יח 8
הלכה א 8
הלכה ה 8
הלכה ח 8
פרק יט 8
הלכה א 8

פרק א

הלכה א

חדשי השנה הן עד שני החמה. במס' מנחות פ' הקומץ רבה (דף כ"ט) ופ"ק דר"ה (דף כ"ד):

שנאמר שמור את חודש האביב. פ"ק דסנהדרין (דף י"ב י"ג):

וכמה תהא שנת החמה עד מונה ימים לשנה. זה מפורש במכילתא ופ"ק דערכין (דף ט') ופ"ק דסנהדרין:

הלבנה נסתרת עד מסורה לכם. פ"ק דר"ה ומקצת מחכמתו באצטגנינות:

הלכה ו

ב"ד מחשבין עד למועדה. פ"א ופ"ב דר"ה (דף כ"ד):

אין מחשבין עד סוף הפרק. במס' ברכות פרק הרואה (דף ס"ג):

פרק ב

הלכה א

אין כשר לעדות החדש עד פסול לעדות החדש. פ"ק דר"ה (דף כ"ב):

הלכה ב

דין תורה שאין מדקדקין בעדות עד מקודש. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ד כ"ה):

ואין מקדשין עד ואין מחשבין אלא בשלשה. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ד) ופ"ק דסנהדרין (דף י"ב י"ג):

ואין מקדשין אלא ביום עד ויקדשוהו השלשה. פרק ראוהו ב"ד (דף כ"ה כ"ו) ופ"ק דסנהדרין:

הלכה י

בית דין שקדשו את החודש עד סוף הפרק. סוף פרק אם אינן מכירין (דף כ"ד כ"ה):

פרק ג

הלכה א

עדים שראו את החדש עד שכבר נתעבר החדש. סוף פ"ק דר"ה (דף כ"ב):

עדים שראו את החדש עד מצוה לחלל עליו את השבת ולילך ולהעיד. פרק קמא דר"ה:

בראשונה היו מקבלין עד יום שלשים בלבד. פרק יו"ט של ראש השנה (דף ל'):

הלכה ז

כשמעברין עד בכל מקום. פ"ק דסנהדרין (דף י"א י"ב י"ג) ומקצתו בבבלי ומקצתו בירושלמי ופרק בן סורר ומורה (דף ע'):

בראשונה כשהיו ב"ד עד לקדשו בלבד. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ב) וסוף פ"ק דר"ה:

על ששה עד פסח קטן. פ"ק דר"ה (דף י"ח):

הלכה י

שלוחי ניסן עד יום הכפורים. סוף פ"ק דראש השנה (דף כ"א):

הלכה יד

אין השלוחין עד כשר נאמן עליו. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ב):

בית דין שישבו עד ויתקדש החדש בזמנו. הכל פ"ק דר"ה (דף ב'):

וכן אם באו עדים עד סוף הפרק. פ"ק דר"ה:

פרק ד

הלכה א

שנה מעוברת עד באמירה. הכל פ"ק דסנהדרין (דף י"ב):

הלכה יד

הגיע יום ל' עד מעברין בניסן. פ"ק דברכות (דף י' ע"ב) ופ"ו דעדיות ופ"ק דסנהדרין:

אין מעברין עד סוף הפרק. פ"ק דסנהדרין (דף י"ב):

פרק ה

הלכה א

כל שאמרנו עד מפני הצורך. פ"ק דסנהדרין:

אין עושין אותו אלא סנהדרין עד ראשי חדשים. פרק הרואה (דף ס"ג):

ומפי השמועה למדו עד מחשבין בו היום. סוף פרק קמא דר"ה (דף כ"ב):

ודבר זה הלכה למשה מסיני עד למערב ארץ ישראל. פרק קמא דראש השנה (דף כ"א):

הלכה ט

אין עשיית יו"ט אחר עד רוב העולם. סוף פ"ק דר"ה (דף כ"א):

וכל י"ט שני עד בזמן הזה. פ"ק דביצה:

זה שאנו מחשבין עד סוף הפרק. פ"ק דסנהדרין (דף י"א):

פרק ו

הלכה א

ב"ד שמחשבין עד של לבנה. זה כתב מדרך חכמתו בחשבון עם המקובל מדברי רבותינו ז"ל המפוזרין בתלמוד:

הלכה ד

שנה של לבנה עד ותשעה ושמנים חלקים. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ג כ"ה) ובמסכת ערכין (דף ט'):

ושנת החמה עד סוף הפרק. פרק אין בערכין עם מה שמקובל לנו מדברי התלמוד:

פרק ז

הלכה א

אין קובעין עד סוף הפרק. כל מה שאמור בו מענין הדחיות ומתוך הכללים המסורים בידינו לא בד"ו פסח ולא באד"ו ר"ה וכדנפקא לן מההיא דאמר עולא פ"ק דר"ה (דף כ') ידעין חברין בבלאי מאי טיבותא עבדין להו ואסיקנא משום ירקיא ומשום מיתייא, ועוד שם מאיימין העדים אע"פ שלא ראו שיאמרו ראינו או בהפך כי שאר העניינים והסימנין תלויים בכך וידועים בחשבון:

פרק ח

הלכה א

חדשה של לבנה עד כמו שביארנו. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ה):

ואי אפשר לומר שר"ח עד אלא ימים שלמים. פ"ק דר"ה (דף כ'):

אילו היתה חדשה עד על החסרים. פרק אין בערכין:

יום שלשים עד שני ימים. פ"ק דר"ה ופ"ק דסנהדרין (דף י"ב י"ג):

הלכה ה

סדר החדשים עד אדר שני חסר. פ"ק דסנהדרין ופרק קמא דראש השנה ובמסכת בכורות פ' מעשר בהמה:

נשארו שני עד וכסלו מלא. פ' אין בערכין:

הלכה ז

דרך ידיעת השנה עד סוף הפרק. במסכת ערכין פ' אין בערכין ובפ"ק דר"ה ובפ"ק דסנהדרין יובן כל דבר ודבר מאלו בהצטרפות חשבון המכוון בו:

פרק ט

הלכה א

שנת החמה יש מחכמי ישראל עד וחצי שעה. זה ידוע תוך מחלוקת תקופות שמואל ורב אדא והשאר מפורש במסכת עירובין פרק כיצד מעברין (דף נ"ו) עם קבוץ הפרטים לכללים שהוא מבאר כיצד יתברר ענינו והתחיל ואמר **ומשתדע תקופה אחת עד ובכמה שעה תקופת ניסן עד ובין בלילה**. פרק כיצד מעברין. וממנו נלמד לחכמים כל החשבון המצורף לזה עד סוף הפרק כלו עם הסימנים הידועים למעברים בקבלה:

פרק י

הלכה א

שנת החמה עד סוף הפרק. והוא על דרך תקופת רב אדא שכתבתי כבר עם דקדוק אשר לו בחכמה זאת:

פרק יא

הלכה א

לפי שאמרנו בהלכות אלו שב"ד היו מחשבין בדקדוק עד סוף הפרק. כלו מדרך האצטגנינות כדברי שמואל פרק הרואה נהירין לי שבילי דרקיעא כשבילי דנהרדעא, וכפי שרבינו ז"ל אומר כי הוא מפי הקבלה:

פרק יז

הלכה א

כל הדברים עד קיצי הראיה כולל. פ"ק דר"ה (דף כ') בשמעתא דארבע ועשרין שעי מיכסא סיהרא כו':

הלכה יז

ואלו הן קיצי הראיה כו' עם דקדוקיו. פרק כיצד מעברין (דף נ"ו) בשמעתין דכללי ומעולם לא יצאה חמה מקרן כו':

הלכה כג

ואמרו חכמים פעמים בא בארוכה עד סוף הפרק. פרק אם אינן מכירין (דף כ"ה):

פרק יח

הלכה א

דבר ידוע כו' עד או למי שהלך בספינה בים הגדול אע"פ שהוא קטן ביותר. זה רמוז סוף פ"ק דר"ה (דף כ"א) במאי דאמר להו רב נחמן להנהו נחותי ימא:

וכן בימות הגשמים כו' עד עבים המבדילין. זה מובן פרק אם אינן מכירין (דף כ"ד) גבי דפריק אביי ברייתות כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים ולמדונו בקצרה. ור"מ ז"ל צירף עמו דקדוקיו כפי חכמתו המקובלת לו:

הלכה ה

עדים שראו את החדש עד יתר מזה. זה אמור במשנת דמות צורת לבנה. ובגמרא פרק אם אינן מכירין רק לא מבואר אלא מתוך דבריהם מובן לחכמים המקובלים בענין סוד העיבור כמו שכתב וביאר הר"מ ז"ל בפרקים אלו:

ואל תאמר עד שם ארוך. זה מדקדוק החכמים במה שאמרו פרק אם אינן מכירין וסוף פ"ק דר"ה (דף כ"א):

הלכה ח

אלא הקבלה עד חסר. רמוז הוא פ"ק דר"ה ופרק אם אינן מכירין:

ולעולם אין פוחתין מארבעה חדשים עד סוף הפרק. משנה היא פרק אין בערכין (דף ט') וכפי מה שרמוז בגמרא ובשאר מקומות שהזכרתי וע"פ קבלתו כתב כל זה על דבר אמת וענוה צדק:

פרק יט

הלכה א

לפי שאמרו חכמים עד סוף הפרק. תחלתו וסופו פרק אם אינן מכירין (דף כ') ואמצעיתו מחכמתו באצטגנינות: